

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - मार्च-एप्रिल् २०१९

कक्षा-शास्त्री-1(SEM-2)

प्रश्नपत्रम् - ४

गुणाः - ७०

विषयः - संस्कृतसम्भाषणम्

कोड- OE- 122

समयः - ११ तः २

दिनाङ्कः - १३/०४/२०१९

सन्दर्भग्रन्थः- प्रथमदीक्षा - व्यवहारः रा.सं.संस्थानम्

॥ प्रथमान्वितिः ॥ (Unit-1)

प्रश्नः १ कोष्ठके प्रत्ययाः दत्ताः सन्ति; तदन्तान् शब्दान् प्रयुज्य कानि अपि दश वाक्यानि लिखन्तु । १०

उदाहरणम् - बालकः क्रीडति, खादति । (क्त्वा)

उत्तरम् - बालकः क्रीडित्वा खादति ।

१ छात्रः पाठं पठति, टिप्पणीं लिखति । (क्त्वा)

२ बालिका गीतं शृणोति, नृत्यति । (क्त्वा)

३ भक्तः देवं नमति, प्रार्थनां करोति । (क्त्वा)

४ बालकः गृहकार्यं समापयति, निद्राति । (ल्यप्)

५ छात्रः विद्यालयात् आगच्छति, दुग्धं पिबति । (ल्यप्)

६ चोरः राजभवनं प्रविशति, चौर्यं करोति । (ल्यप्)

७ गुरुः शिष्यम् अध्यापयति, गच्छति । (ल्यप्)

८ मनोजः कार्यालयं गच्छति, गृहात् बहिः निर्गच्छति । (तुमुन्)

९ युवतिः स्पर्धायां प्रथमं स्थानं प्राप्नोति, परिश्रमं करोति । (तुमुन्)

१० लोभी नेता धनं गृह्णाति, समाजसेवां करोति । (तुमुन्)

प्रश्नः २ तृतीयान्तं पदमुपयुज्य दश वाक्यानि लिखन्तु । १०

१ भीमः वृक्षः ताडयति ।

२ बालकः मुखं खादति ।

३ व्याधः बाणः मारयति ।

४ नृपः शिबिकां गच्छति ।

५ बालिका नेत्रे पश्यति ।

६ महिला द्रोणीं जलम् ।

७ वृद्धा दण्डः चलति ।

८ महिला घटः जलम् आनयति ।

९ अन्धकारः सूर्यः विना न अपगच्छति ।

१० जननी पुत्रीं विना न तिष्ठति ।

११ कृष्णः राधा सह विहरति ।

१२ आवां त्वम् सह आगच्छावः ।

॥ द्वितीयान्वितिः ॥ (Unit-2)

प्रश्नः ३ प्रदत्तवाक्येषु निर्दिष्टां विभक्तिं प्रयुज्य दश वाक्यानि पुनः लिखत । १०

१ गृहिणी गृहम् आगच्छति । (पञ्चमी)

२ अश्वः बालकः पतति । (पञ्चमी)

- ३ हस्तः सुधाखण्डः पतति । (पञ्चमी)
 ४ देवाः राक्षसाः मानवान् रक्षन्ति । (पञ्चमी)
 ५ हरिणः व्याघ्रः बिभेति । (पञ्चमी)
 ६ सीता रामः पत्नी । (षष्ठी)
 ७ लक्ष्मणः रामः अनुजः । (षष्ठी)
 ८ एतद् गृहं द्वारम् । (षष्ठी)
 ९ शिवः पार्वती पतिः । (षष्ठी)
 १० एतत् राज्ञी भवनम् । (षष्ठी)
 ११ बालकः विद्यालयः पठति । (सप्तमी)
 १२ मत्स्यः नदी तरति । (सप्तमी)

प्रश्नः ४ उदाहरणानुसारम् अङ्कान् शब्दैः लिखन्तु ।

१०

उदाहरणम् – ८१ एकाशीतिः ।

- (१) ५५ (२) १०७ (३) १५ (४) २४
 (५) ३३ (६) ८१ (७) ७५ (८) ९४
 (९) ७४ (१०) २९ (११) ८५ (१२) ९२

॥ तृतीयान्वितिः ॥ (Unit-3)

प्रश्नः ५ कस्यचित् एकस्योत्तरं लिखत ।

१०

- १ “परीक्षार्थं पूर्वसज्जा कथं करणीया?” इत्यस्मिन् विषये जनकः पुत्रं प्रति मार्गदर्शनं दातुं पत्रं लिखति ।
 २ भ्रातुः विवाहार्थं दिनत्रयस्य विरामाय प्रार्थनापत्रं लिखत ।

प्रश्नः ६ कस्यचित् एकस्योत्तरं लिखत ।

१०

- १ लेखकः पत्रिका-संपादकाय लेखं संप्रेष्य प्रकाशनार्थं निवेदयति ।
 २ परीक्षायां प्रथमस्थानं लब्धवते मित्राय अभिनन्दनपत्रं लिखत ।

प्रश्नः ७ चतुर्थ्यन्तं पदमुपयुज्य पञ्च वाक्यानि लिखन्तु ।

०५

- १ जननी पुत्रः मोदकं ददाति । २ अग्रजः अनुजा अङ्कनीं यच्छति ।
 ३ बालकः मोदकं रोचते । ४ वृक्षाः परोपकारः फलन्ति ।
 ५ दुर्योधनः युधिष्ठिरः द्रुह्यति । ६ कौरवाः पाण्डवाः ईर्ष्यन्ति ।
 ७ चोरः सज्जनाः असूयति । ८ रामः रावणः क्रुध्यति ।
 ९ सा रोटिका न रोचते ।

प्रश्नः ८ उदाहरणानुसारं समयं शब्दैः निर्दिशत ।

०५

उदाहरणम् – २:१५ सपादद्विवादनम्

- (१) ११:३० (२) ७:०५ (३) ६:४५ (४) ११:३० (५) ४:१०
 (६) ९:१५ (७) ८:५५